

CODI 28871 MÈTODES I TÈCNiques PER A LA RECERCA HISTÒRICA

Prof. Antoni Udina

TEMA 1. Què és la història?. Conceptes de veritat i fet històric. L'esquema de Marrou. Els documents. Els arxius. Les biblioteques.

TEMA 2. Les ciències instrumentals o historiogràfiques. I. Arqueologia. Epigrafia. Sigillografia. Numismàtica.

TEMA 3. Les ciències instrumentals o historiogràfiques. II. Paleografia. Diplomàtica. Onomàstica i Toponímia. Genealogia i Heràldica.

TEMA 4. La crítica històrica externa i interna. El problema dels documents falsos. Crítica d'interpretació i d'exactitud. Verificació de testimonis diversos.

TEMA 5. La necessitat d'altres disciplines científiques: el recurs a la Geografia, la Filologia, la Literatura, l'Antropologia, l'estadística, la Psicologia, la Sociologia.

TEMA 6. Les categories en història. La problemàtica de la periodització. El temps: el model braudelià i les seves conseqüències. L'espai com a categoria històrica. Aspectes temàtics de la història.

TEMA 7. La síntesi històrica com a culminació. L'agrupació dels fets. La seva interpretació. L'explicació raonada. L'exposició final.

TEMA 8. Les eines de la història medieval. Els repertoris bibliogràfics. Revistes especialitzades. Enciclopèdies, Manuals i Atlas. Tipologia de fonts per al seu estudi: una aplicació al cas català. L'aplicació de la informàtica.

ORIENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA GENERAL.

L'obra ja clàssica de CARR, R. *Qué es la historia?*. Barcelona. Ariel, pot servir de punt de partida per centrar una sèrie de conceptes generals. Fonamental i molt útil, malgrat que ja té uns anys, és l'obra col·lectiva dirigida per Ch. SAMARAN, *L'histoire et ses méthodes*. Paris. Gallimard. 1961. La forta impromta de l'anomenada Escola dels Anals resta ben reflectida en les obres següents: FEBVRE, L. *Combates por la historia*. Barcelona. Ariel.; M.BLOCH, *Introducción a la historia*. Mexico. Fondo Cultura Económica, i molt especialment pel que fa la crítica històrica en la de HALKIN, L. *Initiation à la critique historique*. Paris. A. Colin. 1973. Especialment útil per a la claredat expositiva el llibre de Aróstegui, J. *La investigación histórica: teoría y método*. Barcelona. Crítica. 1995. Aclaridor i concís el petit llibre de GANON i HAMELIN. *L'homme historien. Introduction à la methodologie de l'histoire*. Quebec. Edisem. 1979. Amb un enfocament més filosòfic i molt complet cal destacar l'obra de TOPOLSKI, J. *Metodología de la historia*. Madrid. Cátedra. 1982, obra d'una notable densitat.